

زنگزور خط قرمز منافع ملی ایران است

کریدور زنگزور تهدید آشکار منافع و منابع ملی ایران است، دالانی که حقوق مرزی ایران را به نفع روسیه نابود خواهد کرد،

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، این روزها مناقشه بر سر کریدور زنگزور بالا گرفته است، روسیه بر حق آذربایجان برای فعال کردن این کریدور تاکید کرده کریدوری که ایران آن را خط قرمز می داند و گفته اجازه آن را نخواهد داد، کریدور زنگزور برای ایران اهمیت ژئوپلیتیکی و اقتصادی دارد، زیرا این کریدور در همسایگی مرز شمالی ایران قرار دارد و هرگونه تغییر در وضعیت آن می تواند به صورت مستقیم یا غیرمستقیم بر منافع ملی ایران تأثیر بگذارد.

ایران از طریق ارمنستان به کشورهای شمالی از جمله گرجستان، روسیه و اروپا دسترسی دارد، اما ایجاد یک کریدور آذربایجانی می تواند این مسیر را محدود کرده یا از بین ببرد. این کریدور به زیان ایران است اما می تواند راه نجاتی برای روسیه به منظور خروج از فشارهای تحریمی ناشی از جنگ اوکراین باشد راه حل ترانزیتی که کنترل یکی از مهمترین کریدورهای منطقه ای و بین المللی را در اختیار روسیه قرار خواهد داد، احداث این دالان که قبلاً نقش تهدید و نگرانی را از نظر پیوند ترکیه (عضو ناتو) را به دریای خزر و آسیای میانه داشت حالا با جنگ اوکراین به یک فرصت استراتژیک برای روسیه تبدیل شده است،

در عین اینکه خطر مذکور سر جای خود باقی است ولی کنترل امنیتی روسیه بر کریدور موسوم به زنگزور می تواند دست بالا را برای روسیه در قفقاز به ارمغان آورد. بر همین اساس است که سخنگوی وزارت خارجه روسیه مدعی شده که ایران را برای پذیرش چنین کریدوری «مجاب» خواهد کرد. موضوعی که با مخالفت شدید ایران و به عنوان «خط قرمز» عنوان شده است.

باید توجه داشت که برای قرون متمادی، قفقاز جنوبی نقش مهمی در فرآیندهای اقتصادی و سیاسی چه در شرق و چه در غرب داشته است.

در واقع، این محل تلاقی تمدن ها و قطب ژئواکونومیک اوراسیا بوده است. در آینده نزدیک، مسیرهای حمل و نقلی که اروپا و آسیا را به هم متصل می کند، شامل کریدورهای شمال-جنوب و شرق-غرب میانه و برخی پروژه های دیگر خواهد بود.

در سال های اخیر، کریدور زنگزور - یک پیوند حمل و نقل فرضی در قفقاز جنوبی - اهمیت پیدا کرده است. این کریدور فرضی از ۴۰ کیلومتری استان سیونیک ارمنستان در مرز ایران عبور خواهد کرد.

این کریدور بخشی از مسیر طولانی تر از آسیای مرکزی یا چین به ترکیه و از آنجا به اروپا است. مسیر زمینی جدید در قفقاز جنوبی ممکن است به کریدور حمل و نقل بین المللی ترانس خزر متصل شود. چنین مسیری سودهای اقتصادی آشکاری را برای برخی از کشورهای منطقه خواهد داشت، در حالی که در عین حال دارای محدودیت های سیاسی است.

این کریدور می تواند مزایای اقتصادی مانند احیای مسیرهای تجاری که آسیای مرکزی، قفقاز جنوبی و آسیای مرکزی را به هم متصل می کند، گسترش شبکه راه آهن روسیه، ارمنستان، آذربایجان و ترکیه و افزایش تجارت منطقه ای و بین المللی برای برخی کشورها باشد.

سیستم حمل و نقل ترانس خزر شامل مسیرهای شرق-غرب میانه (کریدور میانی) و شمال-جنوب است. این کریدور می تواند منجر به تقویت موقعیت ترکیه در قفقاز جنوبی پس از پایان جنگ ۴۴ روزه آذربایجان و ارمنستان در سال ۲۰۲۰ شود. البته این کریدور ممکن است نفوذ آنکارا در منطقه را بیشتر تقویت کند که بدون شک ارمنستان، ایران و روسیه آن را به عنوان یک چالش در نظر خواهند گرفت.

در خصوص اهمیت این کریدور «اطلاعات استراتژیک ایالات متحده» در گزارشی می گوید: هرکسی که کریدور زنگزور را کنترل کند می تواند قدرت را به حوزه نفوذ ترکیه در آناتولی، حوزه نفوذ روسیه در داخل قفقاز و حوزه نفوذ روسیه، و قلمرو فارسی (ایران فرهنگی) وارد کند.

اهمیت شریان های زمینی مانند کریدور زنگزور نیز از این واقعیت ناشی می شود که «حمل و نقل دریایی سنتی کالا به طور کلی در سراسر جهان، به ویژه از اقیانوس آرام به اقیانوس اطلس، در سال های اخیر به دلایل مختلف هزینه های بیشتری داشته است؛ عواملی مانند حادثه کانال سوئز، افزایش قیمت سوخت، ارتقاء ناوگان خطوط دریایی و غیره.

این احتمال وجود دارد که به دلایل حمل و نقل و لجستیک، بخشی از جریان کالا از شرق آسیا که در حال حاضر از طریق روسیه ترانزیت می شود، از مسیر ترانس قفقاز و به ویژه کریدور زنگزور هدایت شود. با توجه به نقش رو به رشد چین در اقتصاد جهانی، مشارکت در ابتکارات بین المللی آن با هدف گسترش روابط اقتصادی با اروپا ممکن است برای توسعه اقتصادی همه کشورهای درگیر بسیار مهم باشد. بر این اساس روسیه به توسعه کریدور زنگزور علاقه نشان می دهد

سیاست دوگانه روسیه در مورد زنگزور و تاکید مسکو بر توافقات پیشین خود با ایران در مورد حفظ تمامیت ارضی ایران در موضوع این کریدور همچنان

جای بحث و تامل را دارد باید در نهایت دید روسیه با سیاست یک بام و دو هوا در نهایت منافع ایران را به شرایط و منافع خود ترجیح خواهد داد یا راه حلی برای حفظ منافع همه طرف های این مناقشه پیدا خواهد کرد. آنچه مهم و مسلم است ایران از حق خود در این موضوع کوتاه نخواهد آمد و همانطور که قبلا اعلام کرده است. زنگزور خط قرمز منافع ملی ایران است.